

Шлахтер М.Л. Нова знахідка рідкісного для території України міксоміцету *Physarum sulphureum* Alb. et Schwein. // Матеріали X міжнародної наукової конференції молодих науковців «Біологія: від молекули до біосфери» (2-4 грудня 2015 р., м. Харків), 2015. – Харків: ФОП Шаповалова Т.М., 2015. – С. 202-203.

НОВА ЗНАХІДКА РІДКІСНОГО ДЛЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ МІКСОМІЦЕТУ *PHYSARUM SULPHUREUM* ALB. ET SCHWEIN.

Шлахтер М.Л.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, біологічний факультет, кафедра мікології та фітоімунології, пл. Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна
e-mail: shlahterm@ukr.net

Ключові слова: *Physarum sulphureum*, поширення, Ужанський НПП, Карпати

Міксоміцет *Physarum sulphureum* Alb. et Schwein. є представником родини Physaraceae Chevall. порядку Physarales T. Macbr. класу Mucogastrea Cavalier-Smith. et al. (Mycobank, 2015). Він був описаний німецьким мікологом Й. Б. фон Альбертіні і його учнем Л. Д. фон Швейніцем ще у 1805 р. (Albertini, Schwenitz, 1805).

Як і більшість міксоміцетів, *P. sulphureum* є космополітом. Цей вид був знайдений в усіх континентах, окрім Австралії та Антарктиди. В Європі він представлений знахідками з Австрії, Росії, Румунії, Угорщини, України, Швейцарії та Швеції. Цей вид є рідкісним і в межах свого досить широкого ареалу трапляється нечасто (Chen, Xu, Yan, Li, 2012; GBIF, 2015).

В Україні *Physarum sulphureum* відомий з кінця XIX ст., коли польський дослідник Йозеф Крупа знайшов його спороношення в с. Жидатиче (пол. Zydatycze), нині с. Гамаліївка Львівської обл. (Крупа, 1889; Namyslowski, 1914; Зерова та ін., 1967). Вдруге цей слизовик був знайдений у Кримському природному заповіднику (Романенко, 2005), а третя його знахідка зроблена у НПП «Кременецькі гори» (Леонтьєв, Кочергина, 2009).

Досліджений нами зразок було зібрано на деревині *Fagus sylvatica* L. у буковому лісі на території НПП «Ужанський» (Великоберезнянський р-н, Закарпатська обл.) 7 серпня 2014 р. Зразок інсервовано в гербарій кафедри мікології та фітоімунології ХНУ під номером CWU (Muc) MP₂-359. Наша знахідка *P. sulphureum* є першою знахідкою цього виду з Українських Карпат.

Плодові тіла *P. sulphureum* можуть бути представлені спорангіями, зрідка також плазмодіокарпами блідо-вохряного кольору. У нашого зразка спорангії скупчені, сидячі або на ніжках, до 1 мм заввишки. Споротека куляста, еліптична, обернено-яйцеподібна, булаво подібна, 0,4-0,6 мм діам. Перидій різної товщини, з нерегулярними прожилками,

тонкий і прозорий. Ніжка, якщо присутня, коротка, товста, містить вапно, як правило, розширена біля основи, зморшкувата у поздовжньому напрямку, брудно-біла, сіра або вохряна. Капіліцій тоненький, з вапняними вузлами різного розміру. Спорова маса чорна. Спори темно-коричневі, 8,3-9 (-10,3) мкм у діам., виражено бородавчасті.

Shlakter M.L. New record of rare slime mold *Physarum sulphureum* Alb. et Schwein. in Ukraine

Summary. *Physarum sulphureum* Alb. et Schwein. is a world-wide distributed, but rare species of slime molds, which was known in Ukraine on a few finds. The new record of this species from National Nature Park “Uzhansky” (Velycoberezhnyansky region, Zakarpatska oblast, Carpathians) is reported.

Роботу виконано під керівництвом к.б.н., доцента кафедри мікології та фітоімунології Акулова О.Ю.